

МЕЛІТОПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОГДАНА ХМЕЛЬНИЦЬКОГО

ФАКУЛЬТЕТ ІНФОРМАТИКИ, МАТЕМАТИКИ ТА ЕКОНОМІКИ

КАФЕДРА ЕКОНОМІКИ, ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННОГО ТА ТУРИСТИЧНОГО БІЗНЕСУ

Назва освітнього компонента <i>Нормативний/вибірковий</i>	Міжнародний бізнес вибіркова
Ступінь освіти Бакалавр/магістр/доктор філософії Освітня програма	Бакалавр 051 Економіка Освітня програма «Економіка та бізнес»
Рік викладання/ Семестр/ Курс (рік навчання)	2025-2026 / парний
Науково-педагогічний працівник	Катерина ПИЛИПЕНКО
Профайл науково-педагогічного працівника	https://fim.mdpu.org.ua/pylypenko-kateryna-anatoliyivna/
Контактний тел.	
E-mail:	pylypenko_kateryny@msspu.edu.ua
Сторінка курсу в ЦОДТ МДПУ ім. Б. Хмельницького	https://fim.mdpu.org.ua/vybirkovi-osvitni-komponenty-zi-spetsialnosti-2/
Консультації	<i>Онлайн-консультації: через систему ЦОДТ МДПУ ім. Богдана Хмельницького.</i>

1. АНОТАЦІЯ

Програму освітнього компонента «**Міжнародний бізнес**» складено відповідно до освітньої програми «Економіка та бізнес».

Освітній компонент належить до циклу вибіркових.

Освітній компонент «Міжнародний бізнес» спрямований на отримання майбутніми фахівцями сфери економіки фахових компетентностей з основних положень, понять та дефініцій, що розкривають зміст, характер, тенденції, фундаментальні принципи розвитку міжнародного бізнесу.

Завданням освітнього компоненту є набуття здобувачами професійних компетентностей та вмінь використовувати сучасні інструменти та технології для організації і ведення міжнародного бізнесу, аналізувати вплив факторів міжнародного бізнес-середовища на діяльність транснаціональних корпорацій

Контроль за видами діяльності здобувачів вищої освіти здійснюється шляхом поточного оцінювання знань, періодичним контролем за тестами після засвоєння ними кожного з модулів.

За результатами суми балів, набраних за дві (**Модуль 1, Модуль 2**) періодичні контрольні точки, виставляється підсумкова оцінка за національною, 100-бальною шкалами і ECTS.

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Метою освітнього компоненту «Міжнародний бізнес» є формування у майбутніх фахівців знань у сфері організації і управління бізнесом на міжнародних ринках з урахуванням усіх факторів міжнародного бізнес-середовища. ОК «Міжнародний бізнес» дає теоретичну та практичну підготовку майбутнім фахівцям щодо розвитку різноманітних видів міжнародного бізнесу та управління ними, дослідження впливу факторів міжнародного бізнес середовища на діяльність компанії, формування ефективних міжнародних бізнес-стратегій, виявлення особливостей бізнес-етикету різних країн, формування корпоративної культури та корпоративного іміджу компанії та міжнародних ринках, розвитку програм соціальної відповідальності бізнесу на міжнародних ринках.

Основними цілями освітнього компоненту є теоретична та практична підготовка студентів фаху з таких питань:

- формування системи знань про найбільш важливі аспекти діяльності суб'єктів бізнесу у світовій економіці;
- оволодіння науковими підходами, практичними методами та засобами порівняння показників визначення рейтингів міжнародних компаній;
- розвиток умінь із визначення та обґрунтування наслідків експорту, імпорту, зустрічної торгівлі у міжнародному бізнесі;
- опанування інструментарію аналізу соціально-економічних процесів у сфері міжнародного бізнесу;
- формування здатності самостійно оцінювати та прогнозувати можливості розвитку міжнародного бізнесу в національній економіці України;
- усвідомлення необхідності розроблення та реалізації заходів, які забезпечують використання фінансів як одного з дійових важелів у реалізації економічної та соціальної політики країни;
- формування soft skills, необхідних у міжнародному бізнесі та менеджменті: уміння вирішувати конфліктні ситуації, працювати в команді, виявляти креативність, високий рівень самоорганізації та особисту відповідальність.

За результатами вивчення дисципліни студент повинен *знати*: - сутність міжнародного бізнесу та основні форми міжнародної підприємницької діяльності; - вплив культури на особливості ведення міжнародного бізнесу; - сучасні головні тенденції функціонування багатонаціональних корпорацій; - сутність та види базових стратегій міжнародного бізнесу; - головні види організаційних структур міжнародних компаній; - основні способи міжнародної експансії підприємства; - внутрішні та зовнішні аспекти розвитку міжнародної компанії;

У результаті вивчення дисципліни студент повинен *уміти*:

- розрізняти суб'єкти міжнародного бізнесу;
- розуміти економічну природу ТНК;
- знаходити оптимальні рішення, реалізація яких передбачається отримання навичок реагування;
- опанувати знання щодо особливостей та складових міжнародної торгівлі як сфери реалізації міжнародного бізнесу;
- виявляти та розуміти актуальні проблеми ведення міжнародного бізнесу;
- розрізняти види ризиків у міжнародному бізнесі;
- розуміти місце України в системі сучасного міжнародного бізнесу.

3. ПЕРЕЛІК КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ, ЯКІ НАБУВАЮТЬСЯ ПІД ЧАС ОПАНУВАННЯ ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ

Інтегральна компетентність:

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в економічній сфері, які характеризуються комплексністю та невизначеністю умов, що передбачає застосування теорій та методів економічної науки.

Загальні компетентності:

ЗК3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК8. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності:

СК2. Здатність здійснювати професійну діяльність у відповідності з чинними нормативними та правовими актами.

СК4. Здатність пояснювати економічні та соціальні процеси і явища на основі теоретичних моделей, аналізувати і змістовно інтерпретувати отримані результати..

СК14. Здатність поглиблено аналізувати проблеми і явища в одній або декількох професійних сферах з врахуванням економічних ризиків та можливих соціально-економічних наслідків.

4. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

РН6. Використовувати професійну аргументацію для донесення інформації, ідей, проблем та способів їх вирішення до фахівців і нефахівців у сфері економічної діяльності.

РН10. Проводити аналіз функціонування та розвитку суб'єктів господарювання (за видами діяльності), визначати функціональні сфери, розраховувати відповідні показники які характеризують результативність їх діяльності.

РН15. Демонструвати базові навички креативного та критичного мислення у дослідженнях та професійному спілкуванні.

РН17. Виконувати міждисциплінарний аналіз соціально-економічних явищ і проблем в одній або декількох професійних сферах з врахуванням ризиків та можливих соціально-економічних наслідків.

РН21. Вміти абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик економічних систем різного рівня, а також особливостей поведінки їх суб'єктів.

РН23. Показувати навички самостійної роботи, демонструвати критичне, креативне, самокритичне мислення.

5. ОБСЯГ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ

Вид заняття	лекції	практичні заняття	самостійна робота
Кількість годин	40	20	60

6. ПОЛІТИКИ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ

- Жодні форми порушення академічної доброчесності.
- Здобувач зобов'язаний відпрацювати всі пропущені практичні, лабораторні або семінарські заняття протягом двох тижнів.
- Невідпрацьовані заняття (невиконання навчального плану) є підставою для недопущення здобувача до підсумкового контролю («Положення про бально-накопичувальну систему оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького»).
- Здобувач, який навчається стабільно на «відмінні» оцінки і саме такі оцінки має за періодичні контролю, накопичує впродовж вивчення навчального курсу 90 і більше балів, має право не складати екзамен з даного освітнього компонента («Положення про бально-накопичувальну систему оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького»)

7. СТРУКТУРА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ
7.1 СТРУКТУРА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ (ЗАГАЛЬНА)

Кількість годин	Тема	Форма діяльності (заняття, кількість годин)	Література	Завдання	Вага оцінки	Термін виконання
БЛОК 1. ТЕОРЕТИЧНІ КАТЕГОРІЇ ТА ПРИНЦИПИ МІЖНАРОДНОГО БІЗНЕСУ						
12	Тема 1. Загальна характеристика міжнародного бізнесу.	Лекція (4 год.) Практичне заняття (2 год.) Самостійна робота (6 год.)	Основна, додаткова та інтернет ресурси	перегляд презентації та додаткового матеріалу, виконати практичне завдання	5	впродовж першого навчального семестру (перший періодичний контроль)
12	Тема 2. Міжнародне середовище бізнесу.	Лекція (4 год.) Практичне заняття (2 год.) Самостійна робота (6 год.)	Основна, додаткова та інтернет ресурси	перегляд презентації та додаткового матеріалу, виконати практичне завдання	5	впродовж першого навчального семестру (перший періодичний контроль)
14	Тема 3. Роль культури в міжнародному бізнесі.	Лекція (4 год.) Практичне заняття (2 год.) Самостійна робота (8 год.)	Основна, додаткова та інтернет ресурси	перегляд презентації та додаткового матеріалу, виконати практичне завдання	5	впродовж першого навчального семестру (перший періодичний контроль)
18	Тема 4. Етика і соціальна відповідальність у міжнародному бізнесі.	Лекція (6 год.) Практичне заняття (4 год.) Самостійна робота (8 год.)	Основна, додаткова та інтернет ресурси	перегляд презентації та додаткового матеріалу, виконати практичне завдання	5	впродовж першого навчального семестру (перший періодичний контроль)

БЛОК 2. ОРГАНІЗАЦІЯ МІЖНАРОДНОГО БІЗНЕСУ

16	Тема 5. Міжнародний стратегічний менеджмент	Лекція (6 год.) Практичне заняття (2 год.) Самостійна робота (8 год.)	Основна, додаткова та інтернет ресурси	перегляд презентації та додаткового матеріалу, виконати практичне завдання	5	впродовж першого навчального семестру (другий періодичний контроль)
16	Тема 6. Міжнародний маркетинг.	Лекція (6 год.) Практичне заняття (2 год.) Самостійна робота (8 год.)	Основна, додаткова та інтернет ресурси	Скласти презентацію	5	впродовж першого навчального семестру (другий періодичний контроль)
14	Тема 7. Міжнародне управління людськими ресурсами та трудовими відносинами.	Лекція (4 год.) Практичне заняття (2 год.) Самостійна робота (8 год.)	Основна, додаткова та інтернет ресурси	перегляд презентації та додаткового матеріалу, виконати практичне завдання	5	впродовж першого навчального семестру (другий періодичний контроль)
18	Тема 9. Лідерство і поведінка персоналу в міжнародній компанії.	Лекція (6 год.) Практичне заняття (4 год.) Самостійна робота (8 год.)	Основна, додаткова та інтернет ресурси	Розробити кейси вирішення конфліктів		впродовж першого навчального семестру (другий періодичний контроль)

7.2 СХЕМА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ (ЛЕКЦІЙНИЙ БЛОК)

Тема лекції	Зміст лекції
Тема 1. Загальна характеристика міжнародного бізнесу.	1. Основна мета міжнародного бізнесу та його особливості. 2. Фактори вигоди міжнародного бізнесу. 3. Періодизація розвитку міжнародного бізнесу.
Тема 2. Міжнародне середовище бізнесу.	1. Сутність та види середовищ міжнародного бізнесу. 2. Політико-правове, економічне, соціокультурне та технологічне середовище бізнесу.

	3. Інструменти аналізу міжнародного середовища
Тема 3. Роль культури в міжнародному бізнесі.	1. Сутність, структура та основні характеристики культури в контексті міжнародного бізнесу. 2. Класифікація культур. 3. Вплив культури на міжнародний бізнес.
Тема 4. Етика і соціальна відповідальність у міжнародному бізнесі.	1. Сутність етики та соціальної відповідальності. 2. Управління етикою у зарубіжних країнах. 3. Правове регулювання етики та соціальної відповідальності у міжнародному бізнесі
Тема 5. Міжнародний стратегічний менеджмент	1. Сутність і завдання міжнародного стратегічного менеджменту. 2. Концепції (стратегічні альтернативи) міжнародних компаній. 3. Розробка міжнародних стратегій. 4. Рівні міжнародної стратегії.
Тема 6. Міжнародний маркетинг.	1. Міжнародний менеджмент: суть, задачі, особливості. 2. Сутність та структура середовища міжнародного менеджменту. 3. Концепції та моделі міжнародного менеджменту.
Тема 7. Міжнародне управління людськими ресурсами та трудовими відносинами.	1. Особливості управління персоналом в міжнародних організаціях. 2. Відбір персоналу для МНК та формування міжнародного колективу. 3. Розвиток персоналу в ТНК. 4. Основні моделі управління персоналом у світовому менеджменті.
Тема 9. Лідерство і поведінка персоналу в міжнародній компанії.	1. Лідерство в бізнесі: сутність та актуальність сьогодення 2. Стили лідерства в міжнародному бізнесі 3. Важливість етичного лідерства 4. Етичні аспекти лідерства 5. Еволюція і поширення етичного лідера

7.3 СХЕМА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ (ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ)

Тема практичного заняття	Зміст практичного заняття
Тема 1. Загальна характеристика міжнародного бізнесу.	Обговорення теми. Виконання практичних завдань
Тема 2. Міжнародне середовище бізнесу.	Обговорення теми. Виконання практичних завдань
Тема 3. Роль культури в міжнародному бізнесі.	Обговорення теми. Виконання практичних завдань
Тема 4. Етика і соціальна відповідальність у міжнародному бізнесі.	Обговорення теми. Виконання практичних завдань

Тема 5. Міжнародний стратегічний менеджмент	Обговорення теми. Виконання практичних завдань
Тема 6. Міжнародний маркетинг.	Обговорення теми. Виконання практичних завдань
Тема 7. Міжнародне управління людськими ресурсами та трудовими відносинами.	Обговорення теми. Виконання практичних завдань
Тема 9. Лідерство і поведінка персоналу в міжнародній компанії.	Обговорення теми. Виконання практичних завдань

7.4 СХЕМА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ (ТЕМИ ДЛЯ САМОСТІЙНОГО ОПРАЦЮВАННЯ)

Тема для самостійного опрацювання	Зміст теми
Тема 1. Загальна характеристика міжнародного бізнесу.	<ol style="list-style-type: none"> Опрацювання теоретичних основ із зазначеної теми. Огляд додаткового теоретичного матеріалу з використанням додаткових діджитал ресурсів.
Тема 2. Міжнародне середовище бізнесу.	<ol style="list-style-type: none"> Опрацювання теоретичних основ із зазначеної теми. Огляд додаткового теоретичного матеріалу з використанням додаткових діджитал ресурсів.
Тема 3. Роль культури в міжнародному бізнесі.	<ol style="list-style-type: none"> Опрацювання теоретичних основ із зазначеної теми. Огляд додаткового теоретичного матеріалу з використанням додаткових діджитал ресурсів.
Тема 4. Етика і соціальна відповідальність у міжнародному бізнесі.	<ol style="list-style-type: none"> Опрацювання теоретичних основ із зазначеної теми. Огляд додаткового теоретичного матеріалу з використанням додаткових діджитал ресурсів..
Тема 5. Міжнародний стратегічний менеджмент	<ol style="list-style-type: none"> Опрацювання теоретичних основ із зазначеної теми. Огляд додаткового теоретичного матеріалу з використанням додаткових діджитал ресурсів.
Тема 6. Міжнародний маркетинг.	<ol style="list-style-type: none"> Опрацювання теоретичних основ із зазначеної теми. Огляд додаткового теоретичного матеріалу з використанням додаткових діджитал ресурсів.
Тема 7. Міжнародне управління людськими ресурсами та трудовими відносинами.	<ol style="list-style-type: none"> Опрацювання теоретичних основ із зазначеної теми. Огляд додаткового теоретичного матеріалу з використанням додаткових діджитал ресурсів.

Тема 9. Лідерство і поведінка персоналу в міжнародній компанії.

1. Опрацювання теоретичних основ із зазначеної теми.
2. Огляд додаткового теоретичного матеріалу з використанням додаткових діджитал ресурсів.

8. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ВІДПОВІДНО ДО ФОРМ І ВИДІВ КОНТРОЛЮ

Оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти здійснюється відповідно до Положення про бально-накопичувальну систему оцінювання результатів навчання здобувачами вищої освіти у Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького <https://v.gd/ADELEh>. Бально-накопичувальна система оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти з кожного освітнього компонента містить поточний, підсумковий контроль знань та самостійну роботу.

ВИДИ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ЗДОБУВАЧА, ЯКА ПІДЛЯГАЄ	РОБОТА ЗДОБУВАЧІВ НА НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТТЯХ	M1	M2	РАЗОМ
	Доповіді на семінарських заняттях	5	5	10
	Виконання практичних вправ	5	5	10
	Виконання тестових завдань	5	5	10
	Разом	15	15	30
	САМОСТІЙНА РОБОТА СТУДЕНТА			
	Підготовка презентацій і їх захист	10	-	10
	Написання есе	10	-	10
	Написання тез доповідей для участі у науково-практичних конференціях	-	10	10
	Разом	20	10	30
ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ (залік)				
Загальний бал ОК	-	-	100	

Робота здобувачів вищої освіти на навчальних заняттях з освітнього компонента оцінюється за видами навчальної діяльності. Максимальна сумарна кількість балів при оцінюванні роботи здобувачів на навчальних заняттях складає 30 балів. Оцінювання видів навчальної діяльності здійснюється за шкалою «0», «1», «2», «3», «4», «5».

Критерії оцінювання діяльності здобувачів вищої освіти за окремими видами навчальних робіт, наведені у таблиці нижче.

Оцінювання окремих видів робіт

Методи контролю результатів навчання	Максимальна кількість балів та вимоги до їх накопичення
Творчі завдання (реферат, есе, схеми, презентації)	<p>5 балів:</p> <p>5 балів – завдання виконано згідно вимог, зміст відповідає темі, представлено широкий аналіз проблеми,</p> <p>4 бали – завдання виконано згідно вимог, зміст відповідає темі, представлено широкий аналіз проблеми, але є деякі недоліки у тексті,</p> <p>- 3 бали – завдання виконано згідно вимог, зміст відповідає темі, представлено достатній аналіз проблеми, але є деякі недоліки у тексті,</p> <p>– 1-2 бали – зміст не відповідає темі, є багато недоліків, невідповідність вимогам щодо оформлення, плагіат.</p> <p>0 балів – відповідь відсутня</p>
Практико-орієнтовані завдання (проекти, ситуаційні завдання тощо)	<p>5 балів:</p> <p>5 балів – завдання виконано правильно і якісно, виявлено вміння студента застосовувати, творчо використовувати психологічні теоретичні знання на практиці, пов'язані з особливостями і засобами психологічної діяльності.</p> <p>Здобувач демонструє навички ефективної взаємодії, аргументує, переконує, приймає рішення, логічно формулює думку, відстоює власну позицію у процесі вирішення фахових завдань.</p> <p>4 бали – завдання виконані в основному правильно, але неповно. В ході виконання завдань допускалися помилки, використані не всі необхідні методи аналізу та узагальнення матеріалу.</p> <p>Здобувач демонструє навички взаємодії, аналізує, аргументує, логічно формулює, демонструє приклади, роблячи вибір, намагається, але не завжди вміє відстояти власну позицію у процесі вирішення фахових завдань.</p> <p>3 бали – завдання виконані неповно та на низькому рівні. У ході виконання завдань допускалися помилки, використані не всі необхідні методи аналізу та узагальнення матеріалу.</p> <p>Здобувач демонструє навички взаємодії, обговорює, формулює, демонструє думку, роблячи вибір, не завжди вміє переконати, відстояти власну, віддають перевагу позиції інших у процесі вирішення фахових завдань.</p> <p>1-2 бали – завдання виконані неповно з помилками.</p> <p>Здобувач розглядає, розпізнає, описує в загальних рисах, але не визначає зв'язки між закономірностями, особливостями розвитку і функціонуванням психічних явищ в контексті професійних завдань.</p> <p>– 0 балів – відповідь відсутня</p>

Згідно Положення про бально-накопичувальну систему оцінювання результатів навчання здобувачами вищої освіти у Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького самостійна робота є видом навчальної діяльності здобувача, яка підлягає оцінюванню. Викладачем за освітнім компонентом визначено 4 види самостійної роботи (згідно

орієнтовного переліку видів діяльності здобувача, які дозволяють продемонструвати досягнення результатів навчання, наведених в Положенні). Максимальна сумарна кількість балів при оцінюванні самостійної роботи здобувачів складає 30 балів.

Освітнім компонентом також передбачено проходження навчальної практики, загальний бал (ЗБ) рахується за формулою: $ZB = (ZB_{OK} + NP) / 2$, де ЗБ ОК = 100 балів; НП = 100 балів. Отриманий результат і буде показником загального балу (ЗБ).

Підсумковим контролем на освітньому компоненті Педагогіка з навчальною практикою є письмовий екзамен, на його складання надається 40 балів. Екзаменаційний білет включає 2 теоретичних питання (по 10 балів за відповідь на 1 питання) та 20 тестових завдань (по 1 балу за відповідь) з усіх тем, які входять до програми освітнього компоненту. Критерії оцінювання підсумкового контролю подано нижче:

Характеристика критеріїв оцінювання знань	Якісна шкала	За 40 бальною шкалою
<p>Високий рівень Характеризується глибокими, міцними, узагальненими, системними знаннями – з предмета, уміннями застосувати знання, творча, навчальна діяльність має дослідницький характер, позначена уміннями самостійно оцінювати різноманітні життєві ситуації, явища, факти, виявляти і відстоювати особистісну позицію.</p>	Відмінно	36-40
<p>Високий рівень Характеризується глибокими і міцними знаннями – з предмета, уміннями застосувати знання, творча, навчальна діяльність має частково дослідницький характер, позначена уміннями самостійно оцінювати різноманітні життєві ситуації, явища, факти, виявляти і відстоювати особистісну позицію.</p>	Добре	33-35
<p>Достатній рівень Характеризується знаннями суттєвих ознак, понять, явищ, закономірностей, зв'язків між ними. Студент самостійно засвоює знання у стандартних ситуаціях, володіє розумовими операціями (аналізом, синтезом, узагальненням, порівнянням, абстрагуванням), уміє робити висновки, виправляти допущені помилки.</p>	Добре	30-32
<p>Середній рівень Знання неповні, поверхневі. Студент відновлює основний навчальний матеріал, але недостатньо осмислено, не вміє самостійно аналізувати, робити висновки. Здатний вирішувати завдання за зразком. Володіє елементарними вміннями навчальної діяльності.</p>	Задовільно	27-29
<p>Початковий рівень Відповідь студента при відтворенні навчального матеріалу елементарна, фрагментарна, обумовлюється початковим уявленням про предмет вивчення.</p>	Задовільно	24-26

Незнання значної частини навчального матеріалу, суттєві помилки у відповідях на питання, невміння застосувати теоретичні положення при розв'язанні практичних задач.	Не зараховано (з можливістю повторного складання екзамену)	21-23
Незнання значної частини навчального матеріалу, суттєві помилки у відповідях на питання, невміння орієнтуватись при виконанні практичних задач, незнання основних фундаментальних положень	Не зараховано (з обов'язковим повторним вивченням освітнього компонента)	1-20

Оцінювання результатів навчання в Університеті здійснюється відповідно до 100-бальної шкали:

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		Для екзамену, курсового проєкту (роботи), практики, диференційований залік	Для заліку
90-100	A	Відмінно	Зараховано
82-89	B	Добре	
74-81	C	Задовільно	
64-73	D		
60-63	E		
35-59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання	Незараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням освітнього компонента	Незараховано з обов'язковим повторним вивченням освітнього компонента

Порядок визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті

(відповідно Положення про порядок визнання результатів навчання у процесі неформальної освіти в Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького <http://surl.li/lgwzd>)

Визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, регулюється Положенням про порядок визнання результатів навчання у процесі неформальної освіти в Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького <http://surl.li/lgwzd>, розміщеного на офіційному сайті Університету.

З даним Положенням здобувачів знайомлять куратор ECTS, гарант освітньої програми, НПП, які викладають на ОП.

Також інформація щодо перезарахування результатів навчання, отриманих у неформальній освіті розміщується на офіційній сторінці кафедри, включаючи зразок заяви для визнання результатів такого навчання і рекомендованих онлайн-ресурсів для неформальної освіти.

Викладачами освітньої програми здійснюється моніторинг сертифікаційних програм, курсів на онлайн-платформах та в офлайн-режимі з метою надання здобувачам вищої освіти актуальної інформації про підвищення рівня професійної підготовки та можливого перезарахування результатів, отриманих у неформальній освіті. Такі рекомендації надаються здобувачам на сторінці освітнього компоненту на ЦОДТ, а також в месенджерах.

9. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Alain Verbeke, I.H. Ian Lee.. International business strategy. 3rd edition. – 2021. – 675 p.
2. Болквадзе Н.І., Мигаль О.Ф. Особливості закупівельної логістики в міжнародному бізнесі. Міжнародний науковий журнал «Інтернаука». Серія «Економічні науки». № 11 (67). 2022р. DOI: <https://doi.org/10.25313/2520-2294-2022-11-8436> URL: <https://www.internauka.com/issues/economic2022/11/8436>
3. Bratko O.S., Myhal O.F., Blazhey I.O. Consumer behavior trends in Ukraine under rapid technological changes. - Міжнародний науковий журнал «Інтернаука». Серія:«Економічні науки».№ 8 (28). Серпень 2019. - С. 41-46
4. С. Gopinath. Globalization: a multi-dimensional system. 3rd edition. – 2018. – 288 p.
5. Charles Hill. ISE International business: competing in the global market place. 13th edition. – 2021. – 1440 p.
6. Charles Hill. Global business today. 12th edition. – 2022. – 640 p.
7. Daniel W. Baack, Barbara Czarnecka, Donald E. Baack. International marketing. 2nd edition. – 2018. – 672 p.
8. David Deakins. Entrepreneurship: a contemporary and global approach. 1st edition. – 2021. – 296 p.
9. Dluhopolskyi O.V., Ivashuk Y.P., Zatonatska T.H., Myhal O.F., Farion-Melnyk A.I., Kolesnikov A.P. Public geodecology: results of international survey. – Journal of Geology, Geography and Geoecology, Vol. 31(3).Wos., 2022. -
10. Ілан Алон. Global marketing. 3rd edition. – 2020. – 666 p.
11. John Wild, Kenneth Wild. International business: the challenges of globalization. 9th edition. – 2021. – 448 p.
12. Larry A. DiMatteo. International business law and the legal environment: a transactional approach. – 4 th edition. – 2020. – 768 p.
13. Leslie Hamilton, Philip Webster. International business environment. 4th edition. – 2019. – 488 p.
14. Mattew Lee Sawyer. Make it in America: how international companies and entrepreneurs can successfully enter and scale in U.S. markets. 1st edition. – 2022. – 272 p.
15. Richard M. Steers, Joyce S. Osland. Management across cultures: challenges, strategies and skills. 4th edition. 2019. – 452 p.

16. Алгоритм експорту. Що потрібно знати українському експортеру. URL: http://loga.gov.ua/sites/default/files/collections/algoritm_eksportu.pdf (дата звернення: 17.08.2021 р.).
17. Добрава Н.В., Осипова М.М. Основи бізнесу: навчальний посібник. Одеса: Бондаренко М. О. 2018. 305 с.
18. Міжнародний бізнес: практикум для студ. спеціальностей «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії», «Міжнародні економічні відносини»/ Укладач: Карасьова Н.А. Київ: Видавництво Ліра-К, 2019. 74 с.
19. Міжнародний маркетинг: навч. посібник / Т. В. Князева, Ю. П. Колбушкін, С. В. Петровська та ін. К. : НАУ, 2019. 164 с.
20. Міжнародний маркетинг: підручник / за заг. ред. А.А. Мазаракі, Т.М. Мельник. Київ: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2018. 448 с.
21. Сазонець О.М. Управління міжнародним бізнесом: навчальний посібник. Рівне: НУВГП, 2019. 338 с

Допоміжна

1. Гура Т., Романовський О., Книш А. Психологія лідерства в бізнесі: навчальний посібник / Т. Гура, О. Романовський, А. Книш. Харків : «Друкарня Мадрид», 2017. 100 с.
2. Етика лідерства : Модуль 4. Освіта заради справедливості: серія університетських модулів: Добročесність та етика. Відень, 2021. 30 с.
3. Концепція лідера слуги [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [www.saranet.ru / Lab_LPR / Джон _ Фейворс](http://www.saranet.ru/Lab_LPR/). – Назва с екрану.
4. Ложачевська О. М., Кончин В. І., Новикова М. В. Управління міжнародною конкурентоспроможністю підприємства: навч. посіб. Київ: НАУ, 2014. 400с.
5. Михайленко О. Г. Посібник до вивчення дисципліни «Міжнародний бізнес». Дніпро: Видавництво «КИТ», 2017. 128 с.
6. Міжнародний бізнес: підруч. за ред. проф. В. А. Вергуна. Київ: ВАДЕКС, 2014. 810 с.
7. Нестуля О.О. Основи лідерства. Наукові концепції (середина ХІХ століття- початок ХХ століття): навч. посіб. / О.О. Нестуля, С.І. Нестуля. Полтава: ПУЕТ, 2016. – С. 12– 46
8. Теорія і практика формування лідера: навчальний посібник / О.Г. Романовський, Т.В. Гура, А.Є. Книш, В.В. Бондаренко – Харків, 2017. С. 6.
9. Теорія і практика формування лідера: навчальний посібник / О.Г. Романовський, Т.В. Гура, А.Є. Книш, В.В. Бондаренко – Харків, 2017 С. 57
10. Ушакова Н. Г., Величко К. Ю., Печенка О. І. Управління міжнародним бізнесом: конспект лекцій для студентів економічного спрямування, аспірантів, викладачів. Харків: Видавництво «Форт», 2016. 126 с.
11. Файчук О. М., Сидоренко С. В. Міжнародний бізнес: навч. посіб. Київ: НУБіП України, 2016. 236 с.